

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33642
Nom	Pràctiques escolars en l'educació infantil III
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	21.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1304 - Grau Mestre/a Educació Infantil	Facultat de Magisteri	4	Primer quadrimestre
1324 - Grau en Mestre en Educació Infantil (Ontinyent)	Facultat de Magisteri	4	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1304 - Grau Mestre/a Educació Infantil	25 - Practicum. educació infantil	Pràct. Externes
1324 - Grau en Mestre en Educació Infantil (Ontinyent)	25 - Practicum. Educació Infantil	Pràct. Externes

Coordinació

Nom	Departament
COLOMER RUBIO, JUAN CARLOS	90 - Didàctica de les Ciències Experimentals i Socials

RESUM

Amb el títol *Pràctiques escolars d'educació Infantil III* es defineix l'assignatura que s'imparteix en quart curs corresponent al mòdul *Practicum* dels títols de Grau de Mestre en Educació Infantil, amb un valor de 21 crèdits ECTS.

Aquesta assignatura la realitza l'estudiant sota la supervisió d'un professor o professora que tutoritzarà tot el procés i sobre el qual recau la responsabilitat de l'avaluació. És el professor tutor qui ha d'explicar a l'estudiant i al mestre que el tutoritze o l'orienta al centre de pràctiques el sentit i les

característiques de l'assignatura, i també ha d'orientar-lo en el seu desenvolupament, vetlar pel compliment dels objectius i competències establerts, i determinar la qualificació final.

Com a requisit previ a la seua matrícula és necessari haver superat l'assignatura *Pràctiques escolars d'educació infantil II*.

Aquest tercer període de pràctiques en escoles se situa en l'últim curs de la carrera i la seua finalitat general és la de facilitar la socialització dels futurs i les futures mestres en la professió. Si el període de pràctiques del curs anterior (*Pràctiques escolars d'educació infantil II*) se centrava –si no de forma exclusiva, sí de forma dominant– en el centre escolar com a eix del projecte educatiu, en aquest cas la unitat d'observació, anàlisi i intervenció és –de forma dominant, encara que no excloent– l'aula i l'equip de docents que dona cobertura al projecte d'aula.

En *Pràctiques escolars en l'educació infantil III* es pretén que el futur mestre se senta integrant actiu de la comunitat educativa de l'escola, posant en pràctica, avaluant i ampliant les competències pròpies de la professió sota la tutela dels professionals del centre i de la universitat.

Pràctiques escolars en l'educació Infantil III proporciona oportunitats d'estudi i anàlisi a desenvolupar a l'aula i poden servir de referència en el *Treball de Fi de Grau*.

A l'hora de triar centre es recomana no repetir el mateix de Pràctiques escolars II. A més, cal tindre en compte les restriccions que apareixen en l'article 6 de la *Normativa de pràctiques formatives externes de la Universitat de València*:

- *Els estudiants que tinguen alguna relació de parentiu fins al tercer grau amb els components dels òrgans de direcció o amb els tutors de les empreses, institucions o entitats, no hi podran realitzar pràctiques.*
- *Tampoc no podran realitzar pràctiques els estudiants que mantinguen una relació contractual amb l'empresa, institució o entitat que no siga la que ve indicada pel propi conveni.*

Per a poder anar al centre per a fer les pràctiques, caldrà haver lliurat a la Universitat, en la data acordada i segons el procediment establert, un certificat negatiu d'antecedents per delictes sexuals emés pel Registro Central de Delincuentes Sexuales, als efectes de donar compliment al que s'estableix en la *Ley 26/2015, de 28 de julio, de modificación dels sistema de protecció a la infància y la adolescència*. Aquest mateix certificat es lliurarà al centre de pràctiques el dia en què l'estudiant es presente.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

1304 - Grau Mestre/a Educació Infantil :

1324 - Grau en Mestre en Educació Infantil (Ontinyent) :

R4-OBLIGACIÓ D'Haver superat prèviament l'assignatura

33641 - Pràctiques escolars en l'educació infantil II

33641 - Pràctiques escolars en l'educació infantil II

Altres tipus de requisits

- Una competència lingüística i comunicativa, oral i escrita, en les llengües oficials corresponent, com a mínim, al nivell C1 del Marc Europeu Comú de Referència per a les Llengües.
- Capacitat d'elaborar discursos orals i escrits en ambdues llengües de forma coherent i adequada a l'àmbit acadèmic.
- Habilitats bàsiques en informàtica i en analitzar informació des de diferents fonts bibliogràfiques i informàtiques.

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENTATGE (RD 822/2021)

1304 - Grau Mestre/a Educació Infantil

- Expressar-se oralment i per escrit correctament i adequadament en les llengües oficials de la comunitat autònoma.
- Utilitzar amb solvència les tecnologies de la informació i de la comunicació com a eines de treball habituals.
- Analitzar i incorporar de forma crítica les qüestions més rellevants de la societat actual que afecten l'educació familiar i escolar: impacte social i educatiu dels llenguatges audiovisuals i de les pantalles; canvis en les relacions de gènere i intergènere; multiculturalitat i interculturalitat; discriminació i inclusió social i desenvolupament sostenible; i també promoure accions educatives orientades a la preparació d'una ciutadania activa i democràtica, compromesa amb la igualtat, especialment entre homes i dones.
- Promoure el treball cooperatiu i el treball i esforç individual.
- Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.
- Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula.
- Reconèixer la identitat de cada etapa i les seues característiques cognitives, psicomotores, comunicatives, socials i afectives.
- Dissenyar, planificar i avaluar l'activitat docent i l'aprenentatge a l'aula en contextos multiculturals i de coeducació.

- Saber treballar en equip amb altres professionals de dins i fora del centre en l'atenció a cada estudiant, així com en la planificació de les seqüències d'aprenentatge i en l'organització de les situacions de treball a l'aula i en l'espai de joc.
- Conèixer i aplicar metodologies i tècniques bàsiques d'investigació educativa i ser capaç de dissenyar projectes d'innovació identificant indicadors d'avaluació.
- Comprendre que l'observació sistemàtica és un instrument bàsic per a poder reflexionar sobre la pràctica i la realitat, així com contribuir a la innovació i a la millora en educació.
- Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten estudiants amb diferents capacitats i diferents ritmes d'aprenentatge, així com adquirir recursos per a afavorir la seua integració.
- Analitzar el sistema escolar i la realitat educativa a través d'un centre concret, com a unitat organitzativa, en les seues diferents dimensions i funcions, i a través de la comunitat educativa que l'integra.
- Conèixer formes de col·laboració entre els diferents sectors de la comunitat educativa i l'entorn social.
- Reconèixer la identitat de l'etapa i les seues característiques cognitives, psicomotores, comunicatives, socials i afectives.
- Participar en l'activitat docent i reflexionar-hi establint vincles entre teoria i pràctica.
- Conèixer les fonts d'informació i de documentació (divulgatives i d'investigació) sobre el món escolar i utilitzar-les en el disseny d'intervencions docents i projectes d'investigació.
- Planificar, desenvolupar i avaluar continguts del currículum d'educació infantil mitjançant recursos didàctics apropiats i promoure les competències corresponents en els alumnes.
- Desenvolupar continguts del currículum mitjançant recursos dels mitjans de comunicació i de les tecnologies de la informació i la comunicació
- Adquirir un coneixement pràctic de l'aula i de la seua gestió.
- Conèixer i aplicar els processos d'interacció i comunicació a l'aula i dominar les destreses i habilitats socials necessàries per a fomentar un clima facilitador de l'aprenentatge i de la convivència.
- Regular els processos d'interacció a l'aula amb alumnes de 0 a 3 i de 3 a 6 anys.
- Fer el seguiment del procés d'ensenyament i aprenentatge mitjançant el domini de les tècniques i estratègies necessàries.
- Analitzar els resultats obtinguts en el procés d'ensenyament i aprenentatge i reflexionar sobre aquests i sobre els propis coneixements, habilitats, actituds i actuacions en relació amb la professió de mestre.
- Dissenyar i realitzar projectes d'investigació educativa utilitzant els recursos i la metodologia adequats.
- Comunicar els coneixements, les experiències i les reflexions sobre la intervenció al centre educatiu en els fòrums acadèmics establerts a aquest efecte.

1324 - Grau en Mestre en Educació Infantil (Ontinyent)

- Expressar-se oralment i per escrit correctament i adequadament en les llengües oficials de la comunitat autònoma.
- Utilitzar amb solvència les tecnologies de la informació i de la comunicació com a eines de treball habituals.
- Analitzar i incorporar de forma crítica les qüestions més rellevants de la societat actual que afecten l'educació familiar i escolar: impacte social i educatiu dels llenguatges audiovisuals i de les pantalles; canvis en les relacions de gènere i intergènere; multiculturalitat i interculturalitat; discriminació i inclusió social i desenvolupament sostenible; i també promoure accions educatives orientades a la preparació d'una ciutadania activa i democràtica, compromesa amb la igualtat, especialment entre homes i dones.
- Promoure el treball cooperatiu i el treball i esforç individual.
- Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.
- Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula.
- Reconèixer la identitat de cada etapa i les seues característiques cognitives, psicomotores, comunicatives, socials i afectives.
- Dissenyar, planificar i avaluar l'activitat docent i l'aprenentatge a l'aula en contextos multiculturals i de coeducació.
- Saber treballar en equip amb altres professionals de dins i fora del centre en l'atenció a cada estudiant, així com en la planificació de les seqüències d'aprenentatge i en l'organització de les situacions de treball a l'aula i en l'espai de joc.
- Conèixer i aplicar metodologies i tècniques bàsiques d'investigació educativa i ser capaç de dissenyar projectes d'innovació identificant indicadors d'avaluació.
- Comprendre que l'observació sistemàtica és un instrument bàsic per a poder reflexionar sobre la pràctica i la realitat, així com contribuir a la innovació i a la millora en educació.
- Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten estudiants amb diferents capacitats i diferents ritmes d'aprenentatge, així com adquirir recursos per a afavorir la seua integració.
- Analitzar el sistema escolar i la realitat educativa a través d'un centre concret, com a unitat organitzativa, en les seues diferents dimensions i funcions, i a través de la comunitat educativa que l'integra.
- Conèixer formes de col·laboració entre els diferents sectors de la comunitat educativa i l'entorn social.
- Reconèixer la identitat de l'etapa i les seues característiques cognitives, psicomotores, comunicatives, socials i afectives.

- Participar en l'activitat docent i reflexionar-hi establint vincles entre teoria i pràctica.
- Conèixer les fonts d'informació i de documentació (divulgatives i d'investigació) sobre el món escolar i utilitzar-les en el disseny d'intervencions docents i projectes d'investigació.
- Planificar, desenvolupar i avaluar continguts del currículum d'educació infantil mitjançant recursos didàctics apropiats i promoure les competències corresponents en els alumnes.
- Desenvolupar continguts del currículum mitjançant recursos dels mitjans de comunicació i de les tecnologies de la informació i la comunicació
- Adquirir un coneixement pràctic de l'aula i de la seua gestió.
- Conèixer i aplicar els processos d'interacció i comunicació a l'aula i dominar les destreses i habilitats socials necessàries per a fomentar un clima facilitador de l'aprenentatge i de la convivència.
- Regular els processos d'interacció a l'aula amb alumnes de 0 a 3 i de 3 a 6 anys.
- Fer el seguiment del procés d'ensenyament i aprenentatge mitjançant el domini de les tècniques i estratègies necessàries.
- Analitzar els resultats obtinguts en el procés d'ensenyament i aprenentatge i reflexionar sobre aquests i sobre els propis coneixements, habilitats, actituds i actuacions en relació amb la professió de mestre.
- Dissenyar i realitzar projectes d'investigació educativa utilitzant els recursos i la metodologia adequats.
- Comunicar els coneixements, les experiències i les reflexions sobre la intervenció al centre educatiu en els fòrums acadèmics establerts a aquest efecte.

RESULTATS D'APRENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

Si definim resultat d'aprenentatge com la interiorització, per part de l'estudiant, de conceptes, procediments i actituds que formen part substantiva del seu desenvolupament i formació de la competència professional, s'espera que els estudiants, en finalitzar la seua assignatura *Pràctiques Escolars III*, siguen capaços de:

- Ser conscients de la complexitat de la pràctica educativa pròpia de l'exercici de la professió de mestre.
- Aprofundir en l'anàlisi de la pràctica educativa pròpia i, amb l'ajuda dels tutors, reflexionar sobre les observacions realitzades usant categories i esquemes d'anàlisi propis de la professió
- Analitzar la realitat educativa a partir de les observacions de l'experiència a l'escola i, sobretot, a l'aula.
- Dissenyar i desenvolupar situacions d'ensenyament i d'aprenentatge a l'escola.
- Desenvolupar actituds, coneixements, estratègies i capacitats de cooperació amb els membres de la comunitat educativa.
- Aplicar coneixements teòrics, tractats en les diferents assignatures del Grau anteriors a aquestes pràctiques, a les situacions observades als contextos escolars i especialment en situacions d'aula.
- Pensar i conduir les situacions pràctiques amb criteris professionals.
- Realitzar autoavaluacions a partir de les intervencions pròpies.
- Expressar –oralment i per escrit– el valor educatiu de l'experiència viscuda.

- Aplicar mètodes per a l'anàlisi i interpretació de la informació recollida.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Procediments d'observació i anàlisi

- Metodologia per a l'observació i l'anàlisi de la realitat escolar.
- L'observació participativa a l'aula: objectiu i utilitat per a la tasca docent, variables que permet analitzar.
- Tècniques d'observació i de recollida d'informació: diaris de classe, anecdotaris, llistes de control, escales d'estimació, registres de conducta, qüestionaris, entrevistes, etc.
- Mètodes per a l'anàlisi i interpretació de la informació recollida.
- Elaboració de descripcions i informes sobre la realitat escolar.

2. L'escola d'educació infantil com a marc de l'activitat

- Coneixement del centre escolar, del seu voltant i de la seua organització.
- Nivells de planificació col·lectiva al centre escolar (projecte de centre, projecte lingüístic, planificació de cicle) com a marc per a la programació d'aula.
- La coordinació i el treball en equip com a fonament del desenvolupament personal.

3. L'aula i el grup-classe com a unitat d'anàlisi

- Organització d'espais i recursos en l'aula.
- Distribució del temps, rutines i activitats.
- La distribució dels alumnes en l'aula.
- Models i estils d'ensenyament i aprenentatge.
- Diversitat d'alumnes i les seues implicacions per a l'ensenyament (adaptacions curriculars i organitzatives) i per als alumnes (agrupacions, cooperació, integració, conflictes...).
- La utilització de recursos i materials didàctics: possibilitats, limitacions i conseqüències.

4. Anàlisi i intervenció en l'activitat a l'aula

- Domini de competències docents.
- Planificació d'una unitat didàctica o d'una intervenció a l'aula en el marc del desenvolupament del currículum en el grup.
- Treball coordinat amb el professor o professora tutor de l'aula.
- Domini i aplicació de tècniques i procediments d'ensenyament.
- Utilització adequada de recursos i tecnologies.
- Tècniques i procediments d'avaluació de l'aprenentatge.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Pràctiques externes		100
Realització de Pràctiques externes	336,00	0
Seguiment i tutorització de Pràctiques externes	28,00	0
TOTAL	364,00	

METODOLOGIA DOCENT

Per tal d'assolir els objectius que es planteja aquesta assignatura, s'emprarà una metodologia activa que fa imprescindible la implicació de l'alumnat. La pràctica acadèmica en aquesta assignatura s'estructura en diversos nivells:

Activitats presencials al Centre de pràctiques (60% del volum total de treball)

Assistència i intervenció a l'aula: el nucli formatiu fonamental del *Practicum* es desenvoluparà mitjançant la participació en l'aula assignada. L'estudiant de pràctiques convé que participe en les reunions dels equips educatius dels quals forme part i que col·labore en els projectes d'innovació i en les activitats extraescolars que el centre desenvolupe. També cal que assistisca a totes les reunions i activitats organitzades perquè els estudiants en pràctiques coneguen en profunditat la realitat educativa.

L'assistència a les pràctiques és obligatòria durant totes les hores del període que comprén. L'horari de les pràctiques és el mateix que el del Centre escolar (de 9:00 a 17:00 habitualment). Per raons justificades, i amb el consentiment dels tutors o tutores respectius, tant de la Universitat com del Centre escolar, es podrà avançar o retardar el període de pràctiques, però no més d'un 20%.

Activitats presencials a la Universitat (5% del volum total de treball)

Tutories: les tutories periòdiques, individuals i col·lectives, amb els tutors de la universitat serviran d'assessorament als estudiants.

Activitats no presencials (35% del volum total de treball)

Estudi i treball autònom: el model del docent com a investigador a l'aula, centra l'activitat de l'estudiant en formulació de preguntes rellevants, recerca d'informació, anàlisi, elaboració i posterior comunicació. L'estudiant en pràctiques haurà d'afrontar des d'aquesta perspectiva la preparació de les seues intervencions docents, supervisades pel mestre-tutor i pel tutor de pràctiques de la universitat, i també l'elaboració d'un informe sobre l'estada al centre educatiu.

AVALUACIÓ

La responsabilitat de l'avaluació de l'assignatura *Pràctiques escolars en l'educació infantil III* recau sobre el tutor o tutora de la Universitat. La qualificació final derivarà, entre d'altres, dels següents criteris:

- Assistència a reunions o seminaris sobre pràctiques (Requisit imprescindible).
- Assistència i puntualitat en pràctiques d'acord amb el calendari oficial (Requisit imprescindible).
- Comportament i actitud professional en pràctiques (Requisit imprescindible).
- Lliurament de documentació sol·licitada dins del termini i en la forma escaient: presentació, adequació i estructura. (Requisit imprescindible).
- Capacitat de descripció i exposició oral i escrita (Requisit imprescindible).
- Capacitat de dissenyar i desenvolupar situacions d'aprenentatge acords amb els interessos i nivell evolutiu i acadèmic del grup d'estudiants.
- Capacitat de relació amb continguts treballats en les assignatures del Grau cursades fins el moment, i també amb fets, notícies o situacions d'actualitat en relació amb el món de l'educació.
- Capacitat de plantejar amb claredat i debatre les idees pròpies i de realitzar una anàlisi crítica fonamentada.
- Participació activa en la vida del centre i de l'aula.
- Resolució satisfactòria de problemes i situacions de caràcter professional.
- Valoració del mestre o mestra tutor en el col·legi de pràctiques.
- (Si escau) Valoracions d'altres professionals del col·legi de pràctiques.
- Autoavaluació.

L'incompliment de qualsevol dels requisits suposarà el suspens de l'assignatura.

L'adquisició d'aquestes capacitats s'observarà a través del següents instruments d'avaluació d'acord amb la rúbrica establerta per la CAT:

- Rúbrica d'avaluació del tutor o tutora del centre escolar de pràctiques.
- Informe de *Pràctiques escolars III*.
- Assistència i participació activa en les reunions i seminaris programats a la Facultat.
- Altres consideracions fetes pel tutor o tutora (fòrums de discussió, autoavaluació, preparació de documents o de casos per a les reunions programades, etc.)

Com en les assignatures de pràctiques anteriors, resulta especialment pertinent la participació en l'avaluació del mestre o mestra que orienta les pràctiques a l'aula on es viurà gran part del període de pràctiques. La forma en la qual l'estudiant s'ha desenvolupat a l'aula, com ha evolucionat en la seua forma d'enfrontar-se a problemes i situacions, etc., difícilment pot ser evidenciat ni a través d'un informe, per voluminós i "complet" que siga, ni a través d'una enquesta al mestre o mestra del centre escolar. És recomanable que, almenys per a l'avaluació del període de pràctiques, tinguera lloc una entrevista entre els dos tutors responsables de pràctiques –el de la universitat i el de l'escola- l'objectiu de la qual seria intercanviar i complementar la informació pertinent per a poder avaluar de forma més ajustada el domini de les competències per part de l'estudiant.

Per altra banda, amb la finalitat de possibilitar una reflexió sistemàtica sobre la realitat escolar, es consideren d'especial importància les sessions de treball en forma de seminari que es convoquen per part del professor tutor de la Universitat, doncs és en aqueixos espais de debat on d'una banda es pot propiciar una reflexió ordenada i fonamentada sobre el que s'està veient i fent al centre escolar i, per una altra, permet al tutor d'universitat prendre nota, mitjançant les intervencions dels estudiants, sobre el desenvolupament de determinades competències que, d'altra manera, seria difícil de constatar. Així, doncs, es recomana, de nou, no centrar el pes de l'avaluació en un únic instrument de caràcter escrit com puga ser l'informe, diari de pràctiques, portafoli, etc.

A més a més, convé no oblidar que al mateix temps que s'està realitzant el període de *Pràctiques escolars en l'educació infantil III* es recomana començar a dissenyar i realitzar el *Treball de Fi de Grau* (TFG); per tant, convindria que, pel que fa a la sol·licitud de documentació escrita a l'estudiant, més que centrar-la en l'elaboració d'un macro-document final, que probablement implicaria una dedicació i esforç en un període que podria coincidir amb la realització del TFG, se centrara, si es considera pertinent, en el lliurament de documents puntuals que respongueren més a la continuïtat de l'avaluació que al seu caràcter finalista.

Pel que fa a l'autoavaluació, podem entendre-la com la imatge que de si mateix té l'estudiant com a futur professional, incloent la seua capacitat d'autocrítica i les seues possibilitats de desenvolupament professional. L'espai de debat i reflexió que propicia el seminari sobre les pràctiques segurament és el millor context per a valorar el coneixement ajustat que de si mateix té l'estudiant com a mestre.

Plagiar en l'Informe de pràctiques comporta la qualificació de zero i una possible obertura d'expedient acadèmic. S'entén per plagi copiar documents aliens donant-los com a propis; és a dir, la utilització de qualsevol paràgraf alié, la font del qual no apareix mencionada com a referència.

Si la qualificació de suspens està relacionada amb l'estada en el centre de pràctiques, en la segona convocatòria la qualificació serà de NP.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- (2016) Reglament de pràctiques escolars de Magisteri <http://www.uv.es/uvweb/magisterio/ca/estudis-grau/graus/practicum-tfg-magisteri/normativa-1285870980583.html>
- (2016) Orientacions per a pràctiques escolars III <http://www.uv.es/uvweb/magisterio/ca/estudis-grau/graus/practicum-tfg-magisteri/normativa-1285870980583.html>
- (2016) PIII Avaluació dels estudiants pels mestres tutors dels centres de pràctiques. <http://www.uv.es/uvweb/magisterio/ca/estudis-grau/graus/practicum-tfg-magisteri/avaluacio-1285870992286.html>
- (2016) PIII Avaluació dels estudiants pels tutors de magisteri <http://www.uv.es/uvweb/magisterio/ca/estudis-grau/graus/practicum-tfg-magisteri/avaluacio-1285870992286.html>
- Aprén a fer els teus treballs de classe. Curs online del Servei de Biblioteques de la Universitat de València. Data d'actualització: 7/09/2016: <http://ci2.blogs.uv.es/>

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

